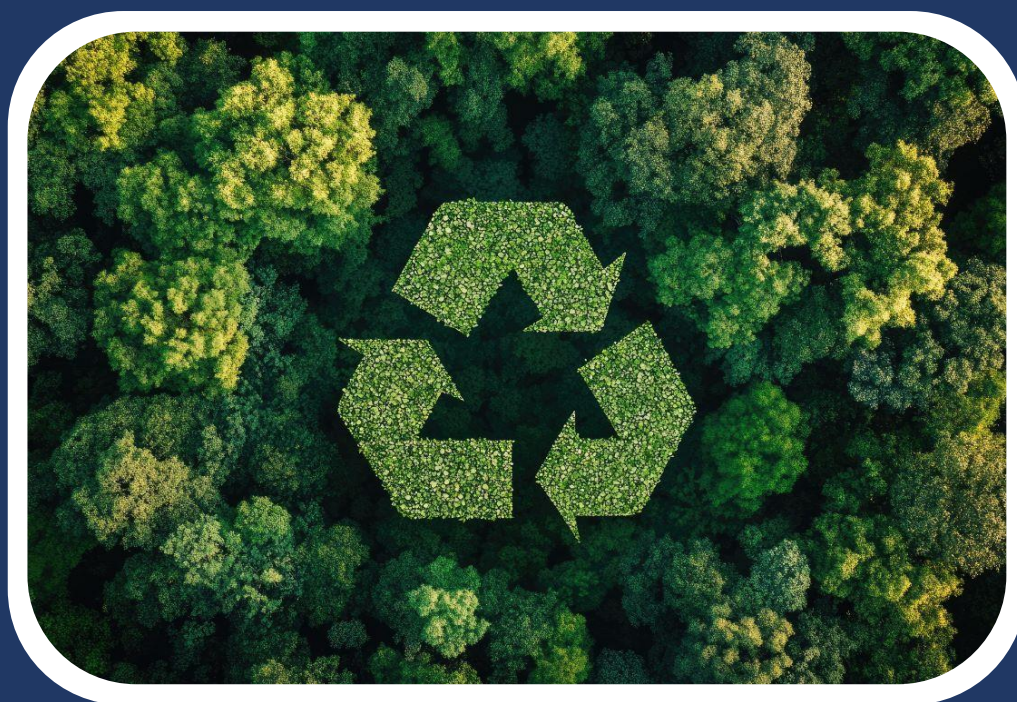

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo financija

**IZVJEŠTAVANJE O ODRŽIVOSTI:
POLAZNA TOČKA PRELASKA NA
ODRŽIVO GOSPODARSTVO**

*Bitne informacije za upravu, nadzorni odbor, upravni odbor i
revizijski odbor*

Forum za podršku održivom financiranju

Prosinac 2024.

Danas više nego ikad imamo veliku odgovornost u stvaranju održivije i bolje budućnosti za ljude i gospodarstvo naše zemlje. **Održivi razvoj** je razvoj kojim se ispunjavaju potrebe današnjih naraštaja, **a da se pritom ne ugrožavaju mogućnosti budućih naraštaja da ispunjavaju vlastite potrebe.**

U prosincu 2019. Europska komisija usvojila je novu strategiju rasta **Europski zeleni plan** koja se temelji na ključnim aktivnostima koje za cilj imaju poduprijeti Europsku uniju da postane prvi klimatski neutralan kontinent do 2050. Navedeno podrazumijeva da ćemo kao društvo postati otporniji na klimatske promjene, povećat ćemo učinkovitost uporabe resursa kroz čisto i kružno gospodarstvo, očuvati i poboljšati bioraznolikost i ukinuti zagađenja.

Nakon usvajanja Europskog zelenog plana na razini Europske unije objavljeno je više zakonodavnih akta s kojima je potrebno uskladiti se, koje nije moguće provesti bez uključenosti najviših razina odlučivanja.

Dakle, **prelazak na održivo poslovanje** nije trend, već potreba na koju ćemo odgovoriti zajedno s drugim državama članicama Europske unije.

Bitna komponenta prelaska na održivo poslovanje je **izvještavanje o održivosti** koje će sadržavati relevantne, usporedive i pouzdane informacije o održivosti na temelju kojih će dionici donositi utemeljene odluke.

Dio poduzetnika postat će **obveznici izvještavanja o održivosti** u fazama kako je prikazano u Tablici.

Tablica: Prvi izvještaji o održivosti

Obveznici izvještavanja o održivosti	Početak izvještavanja	Prva objava
Veliki poduzetnici i matična društva velikih grupa prema pokazateljima koji su subjekti od javnog interesa i koji na datum bilance prelaze kriterij prosječnog broja od 500 radnika tijekom prethodne poslovne godine	1. siječnja 2024. ili nakon toga datuma	2025.
Ostali veliki poduzetnici i matična društva velikih grupa koji zadovoljavaju dva od tri kriterija (zapošljavaju preko 250 zaposlenih i/ili imaju ukupnu aktivu preko 25 mil. € i/ili ukupni prihod preko 50 mil. €)	1. siječnja 2025. ili nakon toga datuma	2026.
Mali i srednji poduzetnici čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice EU-a, male i jednostavne kreditne institucije te vlastita društva za osiguranje i reosiguranje ako zadovoljavaju pokazatelje	1. siječnja 2026. ili nakon toga datuma	2027.
Poduzetnici iz trećih zemlja prema utvrđenim pokazateljima	1. siječnja 2028. ili nakon toga datuma	2029.

No, važno je istaknuti kako će mnogi mikro i mali poduzetnici morati izvještavati o održivosti zbog činjenice da se nalaze u **lancu vrijednosti poduzetnika** koji je obveznik izvještavanja o održivosti. Stoga je bitno pravovremeno uspostaviti komunikaciju sa svojim lancem vrijednosti odnosno dobavljačima.

Uvođenje izvještavanja o održivosti treba shvatiti kao **ključni alat i pokretač transformacije poslovnih modela** prema održivom poslovanju i dugoročnoj otpornosti, a ne samo kao još jedan regulatorni zadatak za odjel usklađivanja ili stručnjake za održivost. Za uspješnu stratešku implementaciju održivosti, potrebna je temeljna promjena u načinu razmišljanja unutar organizacije. To podrazumijeva **uključenost najviših razina odlučivanja, edukaciju, usvajanje novih znanja, formiranje tima za održivosti i podizanje svijesti o važnosti održivosti** na svim razinama.

Nekoliko ključnih pitanja za raspraviti:

Kako razviti Strategiju održivosti koja je usklađena sa poslovnom strategijom i time osigurati konkurentsku prednost?

Kako procjena utjecaja, rizika i prilika (IRO) kroz analizu dvostruke značajnosti može utjecati na povećanje održivosti poslovnog modela?

Kako osigurati buduće financiranje i koje su to investicije, proizvodi i usluge koje je moguće kreirati kako bi osigurali povoljnije održivo financiranje?

Koje interne procese moramo uspostaviti da bismo efikasno upravljali i izvještavali o održivosti?

Je li potrebno razmotriti transformaciju lanca vrijednosti?

Kako razviti klimatski tranzicijski plan?

Pri izvještavanju o održivosti ključno je **povezati financijske podatke s podacima o održivosti** te osigurati upućivanje na iznose prikazane u godišnjim financijskim izvještajima i njihova dodatna objašnjenja.

Izvještaj posloводства u okviru kojega se nalazi izvještaj o održivosti prolazit će postupak utvrđivanja kao i godišnji financijski izvještaji sukladno Zakonu o trgovačkim društvima.

Do sada su ovlaštene revizori trebali provjeriti samo postoji li nefinancijski izvještaj te nisu morali provjeriti informacije, dok će prema novim pravilima ovlaštene revizori **provjeriti informacije u izvještaju o održivosti** te u prvoj fazi izražavati ograničeno uvjerenje s time da je najavljen prelazak na izražavanje razumnog uvjerenja. Isto revizorsko društvo može obavljati provjeru izvještaja o održivosti i zakonsku reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Do **1. siječnja 2026.** godine *svi ovlaštene revizori* registrirani u javno dostupnom **registru ovlaštenih revizora** koji vodi Ministarstvo financija mogu obavljati provjere izvještaja o održivosti, a nakon toga uvidom u registar možete utvrditi ima li revizorsko društvo koje želite angažirati zaposlene i ovlaštene revizore koji imaju **odobrenje za provjeru izvještaja o održivosti**.

Važno je znati da se pomoć u sastavljanju izvještaja o održivosti smatra zabranjenom nerevizorskom uslugom te da ako je revizorsko društvo pružalo uslugu pomoći u pripremi izvještaja o održivosti neće moći provjeravati taj isti izvještaj o održivosti.

Novim zakonodavnim okvirom u području održivosti¹ istaknuta je **odgovornost uprave** za izvještaj posloводства te je uvedeno da će izvještaj posloводства potpisivati **predsjednik uprave i svi članovi uprave** (direktori), odnosno svi izvršni direktori poduzetnika ili u slučaju poduzetnika koji nema upravu odnosno izvršne direktore osobe ovlaštene za njegovo zastupanje. Stoga nadležnosti najvišeg menadžmenta, nad upravljanjem pojedinim područjima održivosti, moraju biti jasno definirane i one se ne mogu delegirati.

Članovi uprave poduzetnika i njegova nadzornog odbora, odnosno svi izvršni direktori i upravni odbor, u okviru svojih zakonom određenih nadležnosti, odgovornosti i dužne pažnje, odgovorni su za izvještaj posloводства, a samim time i za izvještaj o održivosti.

Prelazak na održive poslovne modele nema alternativu te poduzetnici sve više usvajaju ekološki prihvatljive poslovne modele i nude održivije opcije potrošačima. Ta promjena donosi rizik **zelenog manipulativnog marketinga (engl. greenwashing)** – kada poduzetnici pogrešno prikazuju sebe i/ili svoje proizvode održivijima, nego što doista jesu. Više neće biti moguće navoditi da je neki proizvod *prirodan, održiv, ekološki prihvatljiv* ako te tvrdnje nisu dokazane odnosno potkrijepljene pouzdanim izvorima.

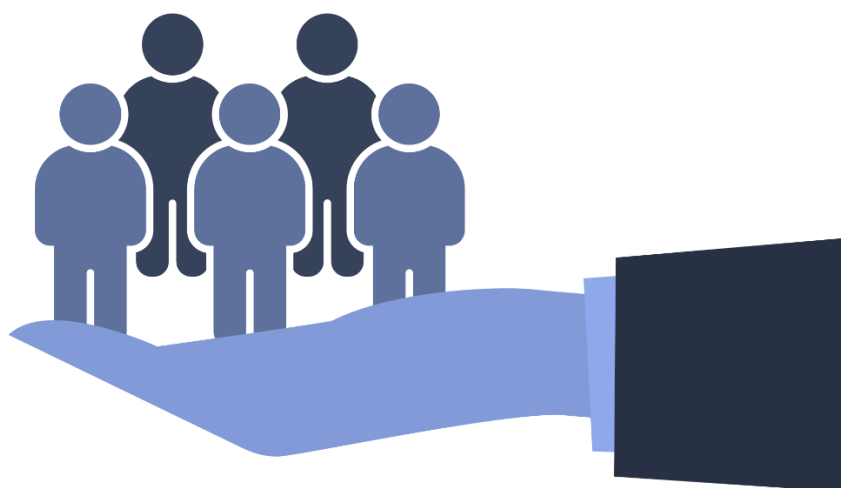
¹ Zakon o računovodstvu (Narodne novine, br. 85/24) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 85/24).

NADZORNI (UPRAVNI) ODBOR

Sukladno zakonu koji uređuje trgovačka društva **nadzorni odnosno upravni odbor** mora ispitati godišnje financijske izvještaje, izvještaj o stanju društva, ako ga je društvo dužno izraditi, i prijedlog odluke o upotrebi dobiti.

U tom smislu, ubuduće će nadzorni odnosno upravni odbor morati ispitati i izvještaj posloводства.

Kako je izvještaj o održivosti sadržan u izvještaju posloводства, nadzorni odnosno upravni odbor će dakle na isti način kako ispituje godišnje financijske izvještaje, imati obvezu ispitivati i izvještaj o održivosti.

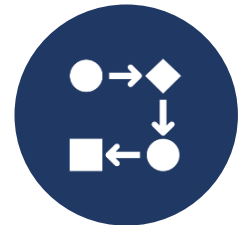
REVIZIJSKI ODBOR

Revizijskom odboru dodijeljene su **nove zadaće** u pogledu provjere izvještaja o održivosti. Osim zadaća vezano uz financijsko izvještavanje i reviziju godišnjih financijskih izvještaja, **revizijski odbor ubuduće će morati:**

Izveštavati nadzorni odbor ili neizvršne članove upravnog odbora **o ishodu provjere izvještaja o održivosti uz objašnjenje na koji je način provjera izvještaja o održivosti** pridonijela integritetu izvještavanja o održivosti i koja je uloga revizijskog odbora u tom procesu

Pratiti proces izvještavanja o održivosti, uključujući proces izvještavanja u elektroničkom formatu (xbrl formatu) i proces koji se provodi radi utvrđivanja informacija o kojima se izvještava u skladu sa standardima izvještavanja o održivosti (ESRS standardi) i dostavljati preporuke ili prijedloge za osiguravanje njegova integriteta

Pratiti djelotvornost sustava unutarnjeg upravljanja kvalitetom i sustava upravljanja rizicima te, ako je to primjenjivo, unutarnje revizije, bez kršenja svoje neovisnosti u pogledu izvještavanja o održivosti

Pratiti obavljanje provjere izvještaja o održivosti

Ispitivati i pratiti **neovisnost revizorskog društva**

Biti **odgovoran za postupak izbora revizorskog društva** te predlagati imenovanje revizorskog društva za obavljanje provjere izvještaja o održivosti

Svaki subjekt od javnog interesa mora imati revizijski odbor koji mora imati najmanje tri člana, a najmanje jedan član revizijskog odbora mora biti stručan u području računovodstva i/ili revizije. Slijedom nove uloge revizijskog odbora imajte na umu imenovanje stručnjaka za održivost u revizijski odbor.

Bitno je utvrditi posjeduju li članovi revizijskog odbora **odgovarajuće znanje i stručnost** te jesu li osviješteni o temama vezanima uz održivost u djelatnosti u kojoj subjekt posluje te je li uloga revizijskog odbora vezano uz izvještavanje o održivosti jasno komunicirana i jesu li uspostavljeni **kanali komunikacije i alati** putem kojih će revizijski odbor izvršavati zadaće vezano uz održivost.

Dakle, revizijski odbori trebaju biti dobro strukturirani, što uključuje i stručnjake u području održivosti, s jasnom određenim ovlastima, kako bi u konačnici bili od značajne koristi menadžmentu, dioničarima i ostalim interesnim skupinama, eksternim i internim revizorima.

Revizijski odbor morat će izvještavati nadzorni odbor ili neizvršne članove upravnog odbora o ishodu provjere izvještaja o održivosti uz objašnjenje na koji je način provjera izvještaja o održivosti pridonijela integritetu izvještavanja o održivosti i koja je uloga revizijskog odbora u tom procesu